

บทความวิชาการ (Academic Article)

การยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยการท่องเที่ยวทางทะเลในประเทศไทย RAISING SEA-BASED TOURISM SAFETY STANDARDS IN THAILAND

Received: February 14, 2019

Revised: April 22, 2019

Accepted: April 29, 2019

ไมตรี ไชยมงคล^{1*} ภูฟ้า เสวกพันธ์² ปัญญา สังขวดี³ ขจรศักดิ์ รุ่งประพันธ์⁴ และทวิศักดิ์ สว่างเมฆ⁵
Maitree Chaimongkol^{1*} Pufa Sawagpun² Panya Sungkawadee³
Kajornsak Roonprapunta⁴ and Taweesak Sawangmek⁵

^{1,2,3,4,5}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2,3,4,5}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: nucicika@gmail.com

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัยและอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้น มนุษย์ต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และที่สำคัญในการพัฒนาปัจจัยที่เอื้อต่อความสะดวกสบายให้กับมนุษย์แล้ว มนุษย์เองต้องมีการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับมาตรฐานในการปฏิบัติงานขององค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงจากนวัตกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

ประเทศไทยมีพื้นที่ติดต่อกับทะเล แม่น้ำที่เป็นแหล่งธรรมชาติ และสรวายน้ำ ที่ทำรายได้ให้กับประเทศจากนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศ อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังมีมาตรฐานการปฏิบัติงานทางด้านความปลอดภัยทางทะเลไม่มากพอที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นจากสถิติการจมน้ำเสียชีวิตที่ผ่านมา

ดังนั้น การยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยการท่องเที่ยวทางทะเล จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปฏิบัติงานเพื่อช่วยชีวิตทางทะเล ดังองค์ประกอบต่อไปนี้ สุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน การจัดการข้อมูล ข้อควรปฏิบัติและมาตรฐาน ข้อบังคับ-เรือกู้ภัย เครื่องมือและอุปกรณ์ การติดต่อสื่อสารทางวิทยุ การปฏิบัติงานของหน่วยลาดตระเวน ทัวไป/เหตุฉุกเฉิน ระบบการช่วยเหลือเหตุฉุกเฉิน การปฏิบัติงานการค้นหาและกู้ภัย ศูนย์บัญชาการเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำ ยานพาหนะที่ใช้ในการรักษาความปลอดภัยในกิจกรรมทางน้ำและเครื่องบิน และการจัดการระบบข้อมูลข่าวสารในช่วงวิกฤต

คำสำคัญ: ความปลอดภัย มาตรฐานการปฏิบัติงาน การท่องเที่ยวทางทะเล

Abstract

Nowadays, there are various modern technologies and more convenient. Humans must have self-development to keep up with the changing technology, as well as to develop factors that contribute to human comfortable. Humans also need to develop operational systems to raise standard operating procedures of the organization to keep pace with the innovations that changed today.

Thailand has the area next to the sea; the river is a natural source and swimming pool that provide revenue to country from both Thai and foreign tourists. However, Thailand has not enough standard operating procedures in sea safety to make the tourists have the confidence form statistics drowned ago.

In order to raising sea-based tourism safety standards, it is important and essential to have standard operating procedures development for Surf Lifesaving Association. It includes work health and safety, information management, obligations and standards, regulations - rescue vessel, gear and equipment, radio communications, patrol operations (general/emergency), surf emergency response, search and rescue operations, lifesaving center, lifesaving vessels and aircraft and post incident.

Keywords: Safety, Standard Operating Procedures, Sea-based Tourism

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ โดยข้อมูลจากรายงานภาวะเศรษฐกิจท่องเที่ยว (Tourism Economic Review) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาระบุว่า ในปี พ.ศ. 2559 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย รวมทั้งสิ้น 32.588 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 8.91 เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้ประเทศไทยรวมทั้งสิ้นเป็นมูลค่าสูงถึงกว่า 2.52 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 16 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) (Office of the Permanent Secretary, 2017, pp. 68-70) จากความสำคัญของภาคการท่องเที่ยวที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น กรมการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในระยะยาว โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวถือเป็นการบริการที่มีการแข่งขันสูงมาก เนื่องจากหลายประเทศได้ใช้การท่องเที่ยวเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยต่างต้องมีการปรับตัวเชิงกลยุทธ์และแสวงหาช่องทางเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา การท่องเที่ยวเชิงกีฬา กลายมาเป็นการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมาก โดยได้รับอิทธิพลจากแรงขับเคลื่อนของกระแสโลกาภิวัตน์ด้านเศรษฐกิจและการเมือง รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าซึ่งทำให้คนได้เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ประกอบด้วยคนรุ่นใหม่ที่หันมาดูแลสุขภาพและให้ความสำคัญกับการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายมากยิ่งขึ้น ดังนั้น

รัฐบาลไทยจึงได้มีการประกาศนโยบาย การส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยสู่เวทีนานาชาติ โดยกำหนดให้การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นแนวทาง การพัฒนาหนึ่งภายใต้แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย ทั้งในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2558 - 2560) และฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564) (Office of the Permanent Secretary, 2017)

ยิ่งไปกว่านั้น ความสำคัญทางด้านความปลอดภัย และการสร้างความเชื่อมั่นในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้มากขึ้นน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับว่าประเทศไทยจะมีมาตรการในการสร้างและป้องกันในการให้ความช่วยเหลือกับนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากลหรือไม่ อย่างไรก็ตาม เพื่อตอบโจทย์การเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้อย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยการพัฒนาระบบความปลอดภัยและสุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว และในยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทย ผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทย และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว โดยการเสริมสร้างภาพลักษณ์คุณภาพและความปลอดภัยให้กับประเทศไทย เชื่อมโยงมาถึงแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560 - 2564) ในยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาอุตสาหกรรมการกีฬาเพื่อเป็นส่วนสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยการพัฒนากีฬาเพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการ (Sport Tourism) และแนวโน้มกีฬาที่สำคัญ ได้แก่ ความนิยมกีฬาผาดโผน (Extreme Sport) ต้องคำนึงถึงมาตรฐานความปลอดภัยเนื่องจากกีฬาผาดโผนมีความเสี่ยงในระดับสูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับกีฬาประเภทอื่น

ดังนั้น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในด้านความปลอดภัยกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬานำไปสู่ผลทางด้านเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ จึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้การท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยเฉพาะกีฬาทางน้ำได้รับความนิยมและสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเล่นกีฬาทางน้ำตามชายฝั่งทะเล หรือตามแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับกีฬาทางน้ำก็ตามจะต้องมีระบบรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวเหล่านั้นได้อย่างมืออาชีพ และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยที่เป็นมาตรฐานสากลและได้รับการยอมรับ ความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นในการช่วยเหลือชีวิตของหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเหล่านั้น ฉะนั้นแล้วมาตรฐานการปฏิบัติงานทางด้านความปลอดภัยจึงมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬาส่งผลไปยังด้านเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยเฉพาะกีฬาทางน้ำ เราจะมีการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อช่วยชีวิตทางทะเล เพื่อให้เป็นประโยชน์และสร้างรายได้เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของประเทศไทยได้อย่างไรให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในอนาคตได้

ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและมาตรฐานความปลอดภัย

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาไว้ ดังนี้

Weed and Bull (1997, p. 5) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวกีฬาในสหราชอาณาจักร ผลของนโยบายรัฐบาล กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นการท่องเที่ยวในวันหยุดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬาไม่ว่าจะเป็นผู้ชมหรือผู้เข้าร่วม

McIntosh and Goeldner: (2002, pp. 25-30) ได้ศึกษาถึงการท่องเที่ยว หลักการ การปฏิบัติ และปรัชญา กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาตามความถนัด ความสนใจในกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ดำน้ำ ตกปลา สนุกเกอร์ กระดานโต้คลื่น และสกีน้ำ เป็นต้น เพื่อให้ได้รับความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน ตื่นเต้น ได้รับประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นทำให้คุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยที่ประชาชนในท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

Robinson and Gammon (2004, pp. 221-224) ได้ศึกษาถึงคำถามของแรงจูงใจหลักและรอง ทบทวนและประยุกต์ใช้กรอบการท่องเที่ยวกีฬา กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬาจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬาที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ อาจเป็นการแข่งขัน นันทนาการหรือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม และอาจเข้าร่วมด้วยตนเองหรือถูกชักชวนจากผู้อื่น นอกจากนี้ กิจกรรมกีฬาที่เข้าร่วมจะเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นที่อาจเป็นคู่แข่งหรือผู้เข้าร่วมก็เป็นได้

Hinch and Higham (2005) ได้ศึกษาถึงกีฬา การท่องเที่ยวและความแท้จริง การจัดการกีฬายุโรปประจำไตรมาส กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง การเดินทางที่มีกีฬาเป็นหลัก (Sport-based Travel) โดยเดินทางออกไปจากสภาพแวดล้อมที่อาศัยอยู่ในระยะเวลาที่จำกัด มีกิจกรรมกีฬาเป็นตัวกำหนด ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬา การเล่น หรือการเข้าร่วมเพื่อออกกำลังกาย

Roonprapunta, et al. (2015, pp. 85-97) ได้ศึกษาถึงรูปแบบการจัดการกีฬากอล์ฟเชิงท่องเที่ยว กล่าวว่า การท่องเที่ยวประกอบไปด้วย การท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization หรือ WTO) ให้ความหมายของ “การท่องเที่ยว” ว่า การเดินทางใดๆ ก็ตามเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ ดังนี้ 1) การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว แต่ไม่ใช่ไปตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวร 2) การเดินทางนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจ หรือความพึงพอใจของผู้เดินทางเอง ไม่ใช่เป็นการถูกบังคับไม่ใช่เพื่อทำสงคราม และ 3) เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่ไม่ใช่ประกอบอาชีพหรือหารายได้ แต่เดินทางมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเยี่ยมเยือนญาติมิตร เพื่อความเบิกบานบันเทิงเริงรมย์ เพื่อเล่นกีฬาต่างๆ เพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้ และเพื่อติดต่อธุรกิจ

Seedapeng (2016, p. 21) ได้ศึกษาถึงรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยการประยุกต์ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมกิจกรรมกีฬาและสถานที่ท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬา หรือเพื่อเล่นกีฬาตามความถนัดความสนใจ ให้ได้รับความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน ตื่นเต้น ได้รับประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

จากความหมายของนักวิชาการสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง การท่องเที่ยวที่ประกอบด้วยกิจกรรมทางน้ำและการท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมกีฬาทงน้ำเป็นหลัก ตามสรวายน้ำ ชายหาดทะเล ทั้งฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย หรือสถานที่ต่างๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีแม่น้ำ สวนน้ำ น้ำตก แก่งต่างๆ หรือเขื่อน โดยเฉพาะกีฬาที่เล่นในทะเล เช่น บานาน่าโบ๊ท พาราเซล เจ็ทสกี ดำน้ำ ฟลายบอร์ด เวคบอร์ด โพลวไรเดอร์ ไคท์เซิร์ฟ พายเรือคายัค ฯลฯ

เป็นต้น ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนบริเวณใกล้เคียง สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศ และที่สำคัญต้องมีการรักษาความปลอดภัย สร้างความเชื่อมั่น ให้แก่นักท่องเที่ยวเชิงกีฬาทางน้ำ ด้วยการมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยชีวิตทางทะเลในประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับทั้งไทยและนานาชาติได้

สภาพปัญหาด้านความปลอดภัยในกีฬาทางน้ำของต่างประเทศและในประเทศไทย ด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยเฉพาะกีฬาทางน้ำ

สภาพปัญหาด้านความปลอดภัยในกีฬาทางน้ำปัจจุบันที่ยังมีไม่มากพอ โดยสังเกตได้จากสถิติของกระทรวงสาธารณสุข ในรอบ 3 ปี มีเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จมน้ำเสียชีวิตกว่า 3,500 ราย การจมน้ำเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีทั่วโลกเสียชีวิต ปีละ 135,585 คน เฉลี่ยวันละ 372 คน ขณะที่ประเทศไทยพบผู้เสียชีวิตจากเหตุจมน้ำปีละเกือบ 4,000 คน ในจำนวนนี้เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จมน้ำเสียชีวิตเฉลี่ยปีละ 1,400 คน เฉลี่ยวันละเกือบ 4 คน ซึ่งมากเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับการเสียชีวิตของเด็กจากทุกสาเหตุทั้งโรคติดเชื้อและไม่ติดเชื้อ โดยช่วงเดือนเมษายนเป็นช่วงที่มีเด็กจมน้ำเสียชีวิตมากที่สุด จำนวน 182 คน รองลงมา คือ เดือนมีนาคม 148 คน และเดือนพฤษภาคม 141 คน กลุ่มเด็กอายุ 1 - 9 ปี เป็นกลุ่มเสี่ยงสูงสุด สาเหตุที่เด็กไทยจมน้ำเสียชีวิตกันมาก เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่ยังขาดทักษะว่ายน้ำ (Yodpech, 2017) สถานการณ์ คนจมน้ำ เนชั่นสุดสัปดาห์ Nation Weekend 1 มีนาคม 2013 ในประเด็นร้อน เรื่องเล่าข่าวดัง “น้ำพลาดชีวิต จมน้ำครองสถิติสูงสุดการตายของเด็กไทย” สาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 1 ของเด็กไทย คือ การจมน้ำ ข้อมูลจาก สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้สรุปสถานการณ์การตกน้ำ จมน้ำของเด็ก พบว่า ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีจำนวนปีละ 32,744 คน เฉลี่ยวันละ 90 คน ขณะที่ประเทศไทยมีเด็กที่เสียชีวิตจากการจมน้ำมากกว่าประเทศที่พัฒนา แล้ว 5-15 เท่าตัว เป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับหนึ่งของเด็กไทยอายุต่ำกว่า 15 ปี ซึ่งเมื่อเทียบกับการเสียชีวิตจากสาเหตุอื่นๆ จะสูงกว่าอุบัติเหตุจราจรประมาณ 2 เท่าตัว และมากกว่าไข้หวัดที่มีแมลงเป็นพาหะและไข้เลือดออกถึง 24 เท่าตัว คิดเป็นจำนวนปีละ 1,420 คน หรือวันละ 4 คน โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการเสียชีวิตสูงสุด รองลงมา คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ จังหวัดนครราชสีมา กรุงเทพมหานคร บุรีรัมย์ อุบลราชธานี สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุดรธานี และขอนแก่น มีจำนวนการเสียชีวิตมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5 ปี : ปี 2547 - 2551) ในขณะที่ช่วงปิดภาคการศึกษาฤดูร้อน (มีนาคม - พฤษภาคม) มีเด็กตกน้ำจมน้ำ สูงถึงเกือบ 500 คน แหล่งน้ำที่มีเด็กเสียชีวิตจากการตกน้ำจมน้ำสูงสุด คือ แหล่งน้ำธรรมชาติ (ร้อยละ 49.9) รองลงมา คือ สระว่ายน้ำ (ร้อยละ 5.4) และอ่างอาบน้ำ (ร้อยละ 2.5) (ค่าเฉลี่ย 10 ปี: ปี 2541 - 2550)

จากการศึกษาของ ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก โรงพยาบาลรามาธิบดี พบว่า การจมน้ำของเด็กเล็กมักเป็นอุบัติเหตุที่ผู้ปกครองคาดไม่ถึง เพราะเชื่อว่าตนเองสามารถดูแลเด็กได้ตลอดเวลา และไม่คิดว่าสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวันทั่วไป จะเป็นอันตรายต่อเด็ก รศ. นพ.อดิศักดิ์ ผลิผลนการพิมพ์ ผู้อำนวยการ ศูนย์วิจัยฯ เล่าถึงการเสียชีวิตในกลุ่มเด็กเล็ก และอธิบายถึงการเสียชีวิตในกลุ่มเด็กอายุ 6 - 10 ปีว่ามีลักษณะที่แตกต่างออกไป เพราะเด็กวัยนี้สามารถออกไปเล่นกับเพื่อนนอกบ้านได้แล้ว และการเล่นน้ำกับเพื่อนทั้งที่ว่ายน้ำไม่เป็น หรือการเล่นน้ำแบบผาดโผน เช่น กระโดดจากที่สูงหรือเล่นกับเพื่อนในน้ำแบบรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ก็เป็นเหตุให้

เกิดการเสียชีวิตได้ “ขณะที่การเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็กกลุ่มอายุ 10 ปีขึ้นไป สาเหตุจะเหมือนกับเด็กกลุ่ม 6 - 10 ปี แต่จะบวกด้วยความก้าวร้าว การเล่นแบบคึกคะนองมากขึ้น บางทีก็มีเรื่องแอลกอฮอล์ด้วย แต่กลุ่มนี้ถ้าว่ายน้ำเป็นก็ลดไปได้ส่วนหนึ่งแล้ว แต่เราต้องมาสู้กับฮอริโมนของวัยรุ่น” ยังมีสถิติที่น่าสนใจว่า อัตราการเสียชีวิตในกลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี มีแนวโน้มลดลงในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมา ขณะที่เด็กกลุ่มอายุ 6-9 ปี อัตราการเสียชีวิตไม่ลดลง แต่กลับเพิ่มขึ้น แม้จะเพิ่มขึ้นไม่มากก็ตาม ส่วนกลุ่มอายุเกิน 10 ปีขึ้นไป อัตราการเสียชีวิตมีไม่มากอยู่แล้ว โดยเด็กที่จมน้ำส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย เป็นอัตราส่วนผู้ชายต่อผู้หญิงประมาณ 2 ต่อ 1 ในเด็กเล็ก แต่ในกลุ่มอายุ 6 ปีขึ้นไป สถิติการตายในเด็กผู้ชายจะลดลง ส่วนสถิติการตายของเด็กผู้หญิง แม้ปกติจะน้อยกว่าผู้ชายประมาณครึ่งหนึ่ง แต่สถิติการตายก็ลดลงน้อยกว่าผู้ชายมาก แต่พอถึงอายุ 9 - 12 ขวบ อัตราการตายของเด็กผู้หญิงกลับแซงหน้าเด็กผู้ชาย พออายุ 12 ปีขึ้นไป อัตราการตายของเด็กผู้ชายกลับมาสูงกว่าเด็กผู้หญิงอีกครั้ง ถ้าเปรียบเทียบเมืองกับชนบท ภาพรวมชนบทตายมากกว่า เมื่อดูในกลุ่มเด็กอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ซึ่งมีอัตราการตายมากกว่ามาโดยตลอดถึงปัจจุบัน แต่ถ้าในกลุ่มอายุน้อยกว่า 5 ปี เด็กในเมืองทั้งที่เป็นเมืองอยู่แล้วหรือกำลังโต กลับพบว่า อัตราการตายในสังคมเมืองมีมากกว่าในสังคมชนบท แม้ว่าแนวโน้มจะดีขึ้น แต่เด็กกลุ่มนี้ในสังคมเมืองก็ยังมีโอกาสเสียชีวิตจากการจมน้ำตายมากกว่า “แต่พอไปดูว่าเป็นเด็กกลุ่มไหนในสังคมเมือง ก็พบว่าในกลุ่มเด็กที่ทางบ้านมีฐานะยากจนเกือบทั้งนั้น อยู่ในชุมชนแออัด เข้าใจว่าส่วนหนึ่งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เสี่ยงกว่าในชนบท สถานะครอบครัว วิธีการดูแลโดยระบบเครือญาติจะแยกว่าในชนบท” สระว่ายน้ำไม่มีไลฟ์การ์ด ไม่ใช่ว่าการว่ายน้ำตามแหล่งน้ำธรรมชาติหรือการจมน้ำของเด็กเล็กจะเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตหลักๆ เท่านั้น การว่ายน้ำในสระว่ายน้ำที่เปิดให้บริการก็ยังมีอัตราการเสียชีวิตถึงร้อยละ 5.4 แม้จะมีกฎระเบียบของทางราชการบังคับว่าสระว่ายน้ำทุกแห่งจะต้องมี เจ้าหน้าที่ช่วยชีวิตประจำสระว่ายน้ำหรือไลฟ์การ์ด แต่ความจริงไม่ได้เป็นอย่างนั้น สระว่ายน้ำหลายแห่งไม่มีไลฟ์การ์ด หรือมีไลฟ์การ์ดแต่ว่ายน้ำไม่เป็น “หน้าที่ของไลฟ์การ์ด ก็คือ การดูแลความเรียบร้อยของสระว่ายน้ำ รวมถึงความปลอดภัยของคนที่มาใช้บริการ เพราะทุกคนที่มาว่ายน้ำมีเปอร์เซ็นต์เสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ แต่เปอร์เซ็นต์เสี่ยงนั้นจะมากหรือน้อยก็อยู่ที่การดูแลของไลฟ์การ์ดด้วย ถ้าผลออเปอร์เซ็นต์ความปลอดภัยก็จะไม่เต็มร้อย” ครูต่อม-ศิลา บรรเจิดศิลป์ ไลฟ์การ์ดและอาจารย์สอนว่ายน้ำของสระว่ายน้ำบ้านสมเด็จฯ เล่าให้ฟังถึงหน้าที่ที่กว้างๆ ของไลฟ์การ์ด “มันเป็นกฎว่าต้องมีไลฟ์การ์ดประจำทุกสระ และต้องมีตลอดเวลาที่สระพร้อมให้บริการ ซึ่งถ้าเกิดอะไรขึ้นมาทางสระต้องรับผิดชอบทั้งหมด แต่อาจจะมียกเว้นบ้าง ในสระที่นักกีฬาใช้ซ้อมกัน เพราะที่นั่น ผู้ฝึกสอนก็จะทำหน้าที่เหมือนไลฟ์การ์ดไปในตัว แต่ถ้าเป็นสระที่มีการว่ายน้ำเล่นกัน ก็ต้องมีไลฟ์การ์ดเข้ามาเกี่ยวข้อง” แต่เชื่อว่าแค่ว่ายน้ำเป็นก็สามารถเป็นไลฟ์การ์ดได้ แต่จะต้องผ่านหลักสูตรเฉพาะของไลฟ์การ์ดมาก่อน หรืออย่างน้อยก็ต้องรู้วิธีการช่วยคนที่กำลังจมน้ำ โดยที่ทุกๆ ไปแล้ว การจะเข้ามาเป็นไลฟ์การ์ดนั้นจะต้องมีการอบรมการช่วยชีวิตคนที่ยกน้ำวิธีปฐมพยาบาล เพื่อให้ทั้งผู้ช่วยเหลือและผู้ที่ถูกช่วยเหลือทั้งคู่ แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้อบรมให้ เพราะก็มีหลายสระ โดยเฉพาะสระตามหมู่บ้านที่ไม่ได้มีการอบรมไลฟ์การ์ดอย่างเป็นทางการเป็นเรื่องเป็นราว บางแห่งแค่เห็นว่าว่ายน้ำเป็นก็จ้างมาเป็นไลฟ์การ์ดเลย “เอาเป็นว่า 70 เปอร์เซ็นต์ของไลฟ์การ์ดทั้งประเทศ ยังไม่เคยผ่านการอบรมเรื่องของการช่วยชีวิตผู้ประสบภัยทางน้ำมาเลย เพราะมันมีมากกว่าการว่ายน้ำไปช่วย ไม่ว่าจะเป็นการโยนโฟม โยนห่วงยาง มันก็มีวิธีการ คนว่ายน้ำแข็ง ไม่ได้หมายความว่าช่วยคนอื่นได้ บางทีว่ายน้ำช่วยก็จมน้ำทั้งคู่เลยก็มีเพราะไม่ได้เรียนรู้ว่าจะต้องเข้าไป

โดยลักษณะใดจึงจะถูกต้อง” ดังนั้น รัฐบาลควรจะต้องยกระดับความสำคัญของปัญหานี้ให้เป็นปัญหาเร่งด่วน มันแก้ง่าย แก้แล้วเห็นผล อัตราการตายตอนนี้ 1,500 คนต่อปี เท่ากับ 10 ต่อ 100,000 ซึ่งในประเทศที่เขาทำการป้องกันได้ เขาทำจนลดเหลือ 2 ต่อ 100,000 นั่นหมายความว่าอีก 10 ปี เราจะมีคนตาย 15,000 คน ถ้าเราไม่ทำอะไร แต่ถ้าเราลงมือป้องกัน อัตราการตายจะเหลือแค่ 1 ใน 5 หรือ 300 คนต่อปี ในอีก 10 ปีจะมีเด็กรอด 12,000 คน ขณะเดียวกัน จะต้องเผยแพร่องค์ความรู้และการป้องกันแก่ผู้ปกครองอย่างทั่วถึง ผ่านหน่วยงานสาธารณสุขต่างๆ ที่กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ รวมถึงโรงเรียนอนุบาล ศูนย์เด็กเล็ก โดยการดึงชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามาร่วมดูแลจัดการด้วย “แต่เราจะสอนแค่การว่ายน้ำอย่างเดียวไม่ได้ เพราะเมื่อเด็กว่ายน้ำได้ เด็กก็จะว่ายน้ำมากขึ้น ถ้าเด็กไม่รู้ว่ายน้ำเสียว่ายน้ำไหลแรง ไม่ควรว่ายน้ำ แต่นักว่ายน้ำเองว่ายน้ำได้ พวกนี้ก็จะเสี่ยง น้ำแบบใดเล่นได้ เล่นไม่ได้ การกระโดดจากสะพานลงน้ำมีอันตรายอย่างไร การลงไปช่วยเหลือเพื่อนต้องทำอะไร ดังนั้น การสอนว่ายน้ำต้องควบคู่ไปกับการสอนความปลอดภัยทางน้ำด้วยเสมอ” ด้าน กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่มีอยู่ก็จำเป็นต้องทำให้เกิดการบังคับใช้อย่างจริงจังเสียที อย่างเรื่องไลฟ์การ์ดก็เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดแล้วว่าหละหลวมแค่ไหน ไม่ใช่รอให้เกิดโศกนาฏกรรมขึ้นมาเสียก่อนแล้วค่อยตื่นตระหนกล้อมคอกอย่างที่สังคมไทยชอบทำมาโดยตลอด (ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก) ยิ่งไปกว่านั้น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษเพราะเด็กพวกนี้จะมีพัฒนาการที่ช้ากว่าเด็กทั่วไป โดย Savagpun (2006, p. 60) ได้ศึกษาถึงการพัฒนารูปแบบโปรแกรมสนับสนุนจิตศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้ให้ความหมายกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการช้ากว่าเด็กปกติในวัยเดียวกันทุกด้าน อันเนื่องมาจากระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ สามารถเรียนรู้และปรับตัวได้ในระดับหนึ่งถ้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ฉะนั้น เด็กพวกนี้ต้องได้รับการดูแลให้เป็นอย่างดี

ในวันที่ 4 มีนาคม 2560 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายงานว่า นายแพทย์เจษฎา โชคดำรงสุข อธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า การจมน้ำเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กไทยเสียชีวิตสูงเป็นอันดับหนึ่งมาตลอด โดยปี 2559 มีเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จมน้ำเสียชีวิต 699 คน โดยช่วงปิดเทอมใหญ่ ระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม พบเด็กจมน้ำเสียชีวิตสูงถึง 197 คน ซึ่งลดลงกว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ที่มีเด็กจมน้ำเสียชีวิตเฉลี่ย 348 คน โดยที่ในบางปีมีจำนวนสูงถึงเกือบ 450 คน ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุข จึงได้กำหนดให้วันเสาร์แรกของเดือนมีนาคมของทุกปีเป็นวันรณรงค์ป้องกันเด็กจมน้ำ ซึ่งได้ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น และจิตอาสา จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันการจมน้ำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2552 ด้านนายแพทย์สุเทพ เพชรมากร รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ในปี 2560 นี้ ได้กำหนดเป้าหมายลดอัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ให้ลดลงเหลือ 5.0 ต่อประชากรเด็กแสนคน หรือน้อยกว่า 600 คน ซึ่งปีนี้ได้กำหนดหัวข้อที่ใช้ในการรณรงค์ คือ “บ้านเริ่ม ชุมชนร่วมป้องกันเด็กจมน้ำ” โดยมีแนวคิดให้ครอบครัว (บ้าน) เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างความปลอดภัยทางน้ำและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและชุมชนพึ่งตนเองได้ โดยการป้องกันเด็กจมน้ำสามารถเริ่มทำได้จากที่บ้าน จากข้อมูลของกรมควบคุมโรค พบว่า เกือบครึ่งหนึ่งของเด็กที่จมน้ำจะเสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุ เพราะตั้งแต่เด็กตกลงไปในน้ำจนจมอยู่ใต้น้ำ เวลาเพียง 4 นาที ก็ทำให้สมองขาดออกซิเจนและเสียชีวิตได้ ดังนั้น การป้องกันก่อน

เกิดเหตุจึงสำคัญที่สุด อย่างไรก็ตาม เมื่อตกน้ำจมน้ำแล้ว มีหลายกรณีที่เราพบว่า คนจมน้ำรอดชีวิตเพราะได้รับการช่วยเหลือและปฐมพยาบาลที่เร็วและถูกวิธี (Chokdamrongsuk, 2017)

จากการทำงานของไลฟ์การ์ดแต่ละหาดในจังหวัดภูเก็ต มีเหตุที่เกิดกับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาไม่เหมือนกัน เช่น หาดยะนุ้ย มีเหตุนักท่องเที่ยวโดนหินบาด ลื่นตกหิน หาดในหาน อุบัติเหตุหลัก คือ กระแสน้ำ หาดกะตะ กระรน อุบัติเหตุหลัก คือ กระแสน้ำ โคนแมงกะพรุน คลื่นกระแทกหน้าหาด เป็นลมหน้าหาด การลงเล่นน้ำนอกเวลาทำงาน และเมาลงเล่นน้ำ หาดป่าตอง อุบัติเหตุหลัก คือ กระแสน้ำ เป็นลม แมงกะพรุน การลงเล่นน้ำนอกเวลาทำงาน และเมาลงเล่นน้ำ หาดกมลา อุบัติเหตุหลัก คือ กระแสน้ำ เป็นลม และแมงกะพรุน หาดสุรินทร์ อุบัติเหตุหลัก คือ กระแสน้ำ โคนแมงกะพรุน และคลื่นกระแทกหน้าหาด หาดบางเทา อุบัติเหตุหลัก คือ กระแสน้ำ โคนแมงกะพรุน และคลื่นกระแทกหน้าหาด หาดในทอน อุบัติเหตุหลัก คือ กระแสน้ำ โคนแมงกะพรุน และคลื่นกระแทกหน้าหาด หาดในยาง อุบัติเหตุหลัก คือ โคนแมงกะพรุน และคลื่นกระแทกหน้าหาด หาดไม้ขาว อุบัติเหตุหลัก คือ โคนแมงกะพรุน และคลื่นกระแทก (Phuket LifeGuard Club, 2017)

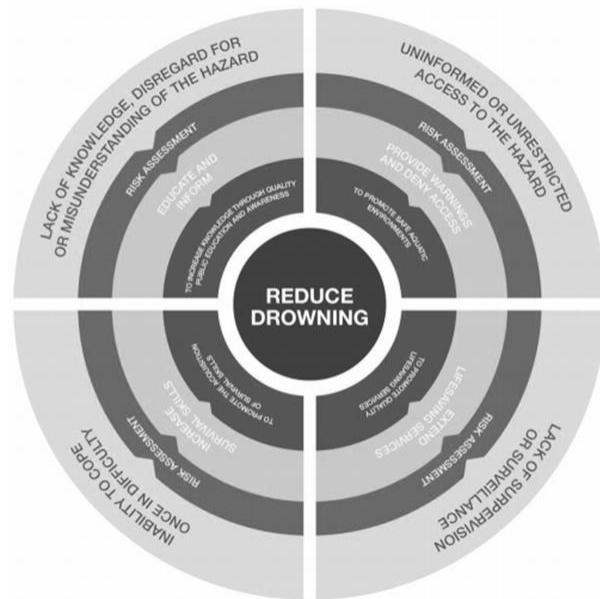
ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่าอัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำเป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวเสียชีวิตมากที่สุดและยังทำให้พวกเขาเหล่านั้นขาดความเชื่อมั่นที่จะมาท่องเที่ยวในประเทศไทยอีกด้วย ทำให้ประเทศไทยเสียโอกาสในด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวทางแหล่งน้ำและทางทะเล เป็นต้น

บทบาทหน้าที่ของสมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำของต่างประเทศและในประเทศไทย

บทบาทหน้าที่ของสมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำของต่างประเทศจะมีความแตกต่างกันในด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำเมื่อเทียบกับประเทศไทยอย่างไรบ้าง กล่าวคือ The International Life Saving Federation (ILS) ในปัจจุบันมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริการด้านความปลอดภัยเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำอยู่ทั่วโลก เป็นสมาคมภายในประเทศและระหว่างประเทศที่ไม่หวังผลกำไรซึ่งมีมากกว่า 93 ประเทศและอีก 112 กว่าองค์กรทั่วโลกที่เป็นสมาชิกก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2536 ณ ประเทศเบลเยียมเป็นเวลากว่า 24 ปี ILS เป็นการร่วมมือกันหลายประเทศเพื่อป้องกันการจมน้ำบริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำและกำกับดูแลกีฬา Lifesaving Sport ทั่วโลก และยังช่วยผู้ให้การช่วยเหลือหรือ Lifeguard ได้พัฒนาทางด้านทักษะ ความรู้และเทคนิคในการช่วยเหลือชีวิตผู้ประสบภัยทางน้ำ (<https://www.ilsf.org>) โดยเฉพาะในประเทศออสเตรเลีย Surf Life Saving Australia (SLSA) ที่เป็นกลุ่มอาสาสมัครเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำแรกที่เกิดขึ้นแถบชายฝั่งทะเลในเมืองซิดนีย์ (Sydney) ประเทศออสเตรเลีย (Australia) ในปี 1907 ตามกฎหมายที่ห้ามเล่นน้ำในเวลากลางวันตั้งแต่ปี 1830 ถูกยกเลิกระหว่างปี 1902 - 1905 เพื่อตอบสนองต่อความนิยมที่เพิ่มขึ้นของการเล่นเซิร์ฟ (Surf Bathing) และเพิ่มความเชื่อมั่นในการเล่นน้ำ (Bathing) โดยมีการสวมใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมไม่ใช่เรื่องที่ผิดศีลธรรม ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงนี้มีผลต่อวัฒนธรรมชายหาดท้องถิ่นอย่างรวดเร็วโดยมีตัวเลขของผู้เข้าชม (Beachgoers) เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเซิร์ฟ (Surf) เป็นอะไรที่ใหม่มากสำหรับคนที่มาอาบน้ำแดดและคนจำนวนมากที่ไม่อยากลงเล่นน้ำเพราะอากาศที่ค่อนข้างหนาวอาจ ทำให้มีคณจมน้ำและต้องการความช่วยเหลือโดยช่วงฤดูร้อนของปี 1906 - 1907 ประชากรของเมืองซิดนีย์ (Sydney) ประเทศออสเตรเลีย (Australia) จะถูกรอบงำด้วยคำถามเกี่ยวกับความปลอดภัยของการเล่นเซิร์ฟ (Surf) จึงทำให้เกิดกลุ่มเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำขึ้นเป็น

ครั้งแรกอย่างเป็นทางการ และเกิดการออกตรวจตราตามชายหาดของกลุ่มเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำเป็นปกติได้คลายความกังวลของหน่วยงานท้องถิ่นและคลายความหวาดหวั่นให้เหมือนกับการอาบแดดปกติในวันที่ 18 ตุลาคม 1907 ตัวเลขของกลุ่มเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำเหล่านี้พร้อมด้วยผู้ที่มีความสนใจอื่นๆ มารวมกันเพื่อสร้างสมาคมในการเล่นเซิร์ฟ (The Surf Bathing Association) ในรัฐนิวเซาท์เวลส์ (New South Wales) ประเทศออสเตรเลีย (Australia) (SBANSW) องค์กรปัจจุบันที่เรารู้จักคือ Surf Life Saving Australia (SLSA) วัตถุประสงค์ของ (SBANSW) เพื่อที่จะควบคุมและส่งเสริมพี่น้องญาติมิตรที่จะเล่นเซิร์ฟ (Surf) ตั้งแต่นั้นมา กลุ่ม สาขา และศูนย์ของรัฐ ในการสนับสนุนในการดำเนินงานได้ก่อตั้งขึ้นทั่วชายฝั่งของประเทศออสเตรเลีย (Australia) การช่วยเหลือชีวิตในปัจจุบันของประเทศออสเตรเลียในรัฐนิวเซาท์เวลส์ (Surf Life Saving Australia: SLSA) ในปัจจุบัน SLSA เป็นหนึ่งในประเทศออสเตรเลีย ที่ให้ความสำคัญในความปลอดภัยในน้ำ และให้ความสำคัญต่อเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ความเชี่ยวชาญในการกู้ภัยทางทะเล ชายหาด และ Surf safety ฉะนั้นแล้วประเทศออสเตรเลียจึงมีประวัติศาสตร์และประเพณี Surf lifesaving มามากกว่า 100 ปี ที่แสดงเป็นสัญลักษณ์ของประเทศ SLSA มีสมาชิกมากกว่า 140,000 คน ในคลับที่มากกว่า 300 คลับ (Surf lifesaving) รวมไปถึงผู้ที่ทำหน้าที่ช่วยชีวิตทางน้ำ (Lifeguard) ประมาณ 40,000 คน จึงทำให้ SLSA เป็นองค์กรหนึ่งของประเทศออสเตรเลีย ที่มีการบริการชุมชนที่ใหญ่ที่สุดโดยกลุ่มผู้ช่วยชีวิตทางน้ำ (Australian Lifeguard Services) คำถามคือทำไมพวกเขาถึงอยู่ได้จนถึงวันนี้ เป็นเพราะว่าประเทศออสเตรเลีย มีชายหาดมากกว่า 11,560 ชายหาดกระจายทั่วประเทศ มีความยาว 36,000 กิโลเมตร ของชายฝั่งทะเล มีผู้คนประมาณ 55 ล้านคน ที่เข้ามาเยี่ยมชมชายหาดทะเลของทุกๆ ปี ถึงแม้ว่าจะมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีความสำคัญ เทคโนโลยีกู้ภัย และความรู้ก็ตาม ก็ยังมีผู้คนจมน้ำตามชายหาด ซึ่งเป็นจำนวนตัวเลขที่ยอมรับไม่ได้ แม้ว่าส่วนใหญ่ของการจมน้ำเสียชีวิตจะเป็นพื้นที่นอกเหนือจากการดูแลในการลาดตระเวนของผู้ช่วยชีวิตทางน้ำ (Lifeguard) ซึ่งพันธกิจของ SLSA คือการให้บริการความปลอดภัยตามชายหาด และสิ่งแวดล้อมทั่วทั้งประเทศออสเตรเลีย (Surf Life Saving Australia, 2009, p. 9) SLSA มีวิธีการจมน้ำ โดยมีห่วงโซ่การป้องกันการจมน้ำ ตามที่สหพันธ์การช่วยชีวิตทางน้ำนานาชาติ The International Life Saving Federation (ILS) ได้ระบุไว้ 4 ปัจจัยที่อาจนำไปสู่การจมน้ำเสียชีวิตได้ ดังรูป

ภาพ 1 The Drowning Prevention Chain and strategies to reduce drowning

ที่มา: Surf Life Saving Australia (2009, p. 10)

1) ขาดความรู้ ไม่สนใจ หรือเข้าใจผิดเกี่ยวกับอันตรายจากการเล่นน้ำ 2) ไม่รู้ ไม่มีการป้องกัน หรือ การเข้าถึงอันตราย 3) ขาดการควบคุม หรือขาดการดูแล และ 4) ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในภาวะฉุกเฉินได้ ปัจจัย ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นจากตัวเราเอง อาจนำไปสู่การเสียชีวิตจากการจมน้ำได้ จะต้องทำให้มีความเข้าใจในปัจจัยเหล่านี้ และหา วิธีที่จะทำให้พวกเขาเหล่านั้นได้มีส่วนร่วมในการจมน้ำ ก็คือ การออกแบบการป้องกันการจมน้ำด้วยกลยุทธ์ที่เป็น ประโยชน์ อาจต้องมุ่งไปที่หนึ่งปัจจัยโดยใช้ทรัพยากรที่ดีที่สุดที่มีอยู่ แม้ว่าจะมีหลายปัจจัยที่มีความต้องการก็ตาม โดยกลยุทธ์จากกรอบด้านบนนี้เพื่อลดการเสียชีวิตจากการจมน้ำในสภาพแวดล้อมทางน้ำ สำหรับ ประเทศ/ภูมิภาค ที่มี ส่วนร่วมในการช่วยเหลือชีวิตทางน้ำ โครงร่างกลยุทธ์เหล่านี้จะถูกนำไปใช้โดยองค์กรช่วยเหลือชีวิตทางน้ำทั่วโลก เพื่อที่จะป้องกันการเสียชีวิตจากการจมน้ำ ได้มีการระบุกลยุทธ์ห่วงโซ่ของการป้องกันการจมน้ำไว้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การศึกษา และข้อมูลข่าวสาร 2) การปฏิเสธการเข้าถึง การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และการให้คำเตือน 3) การกำกับดูแล และ 4) ทักษะการเอาตัวรอด (Surf Life Saving Australia, 2009, p. 10)

SLSA เป็นองค์กรที่มีการเติบโตขึ้นโดยมีกิจกรรมหลัก 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการช่วยเหลือชุมชน โดยมีการฝึก อาสาสมัครที่มาประจำอยู่ตามชายหาดทะเล ตลอดฤดูกาลมากกว่า 40,000 คน หรือมากกว่า 1.4 ล้านชั่วโมง มี Lifeguard หรือ ผู้ให้ความช่วยเหลือชีวิตทางน้ำที่มากที่สุดหรือติดอันดับหนึ่งของโลกที่คอยให้บริการอยู่อีกด้วย สามารถขอความช่วยเหลือได้ 24 ชั่วโมง โดยไม่มีวันหยุดคอยสนับสนุนในการติดต่อสื่อสารตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็น เฮลิคอปเตอร์ เจ็ทสกี บอร์ด ที่เป็นอุปกรณ์ในการช่วยเหลือ 2) ด้านสุขภาพและความแข็งแรง โดยมีกิจกรรมกีฬาภายใน ภายนอกชุมชนตามโรงเรียนทางด้านการให้การช่วยเหลือ การการแข่งขันกีฬาการช่วยเหลือชีวิตซึ่งเป็นกิจกรรมที่ยิ่งใหญ่

ระดับโลก ให้การแนะนำต่างๆ ของระบบของการช่วยเหลือชีวิต 3) ให้ความรู้และให้การฝึกฝนในการช่วยเหลือชีวิต โดยการให้ความรู้แก่ชุมชน โดยการฝึกในการช่วยเหลือชีวิตเบื้องต้นให้กับชุมชนนั้นๆ และยังให้ความรู้แก่คนในที่ทำงานตามหน่วยงานต่างๆ และยังมีโรงเรียนที่สอนวิธีการช่วยเหลือชีวิตทั้งความรู้และทักษะต่างๆ อีกด้วย 4) การเป็นผู้นำ โดยการประชาสัมพันธ์เชิงรุกทางด้านการปรับปรุงอุปกรณ์การช่วยเหลือทางน้ำให้มีมาตรฐาน ต้นทุนทางสังคมที่เอื้อต่อการเป็นผู้นำทางด้านการช่วยเหลือการพัฒนาโปรแกรมต่างๆ ให้กับอาสาสมัครภายในชุมชนนั้นๆ การตอบสนองของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องของสิ่งแวดล้อมการป้องกัน ไม่ว่าจะเป็นชุมชน นักธุรกิจ หน่วยงานของรัฐบาล มีการร่วมมือกันเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และ 5) ความปลอดภัยและการให้บริการตามชายฝั่งประเทศออสเตรเลีย ไม่ว่าจะเป็นแนวทางในการป้องกันที่เป็นทั้งเอกสารหรือป้ายต่างๆ ตามแนวชายหาด และยังมิบริษัทให้ความช่วยเหลือที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณนั้น มีการบริหารจัดการในด้านความปลอดภัย ทั้งข้อมูลข่าวสารและการบริหารความเสี่ยงของหลายๆ องค์การที่เกี่ยวข้องด้วย (Surf Life Saving Australia, 2009, pp. 11-12)

ทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นองค์ประกอบของต่างประเทศที่มีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสากลในด้านการช่วยเหลือชีวิตทางน้ำให้มีความมั่นใจและความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยว ซึ่งถือมีมาตรฐานที่ประเทศไทยจำเป็นต้องนำมาตราฐานการปฏิบัติงานเหล่านี้มาใช้ให้เกิดความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวภายในประเทศไทยเรา ซึ่งในประเทศไทยมีสมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำ คือ สมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำ (Thai Life Saving Society) โดยมีประวัติความเป็นมา ดังนี้ ดร.อิทธิกร ขำเดช ได้ยื่นเรื่องขอจัดตั้ง สมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำ ต่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จนกระทั่งต่อมา เมื่อวันที่ 19 พ.ย. 2545 สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้อนุญาตให้จัดตั้งสมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำ (เลขอนุญาตที่ ต.445/2545) และเมื่อวันที่ 6 ธ.ค. 2545 นายทะเบียน สมาคมประจำกรุงเทพมหานคร (สำนักงานตำรวจสันติบาล) ได้ทำการจดทะเบียนสมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำเป็นนิติบุคคล (ทะเบียนเลขที่ จ.4170/2545) โดยที่ทำการของสมาคมเมื่อเริ่มแรกนั้นตั้งอยู่ที่ 492/2 อาคาร 20 สำนักงานตำรวจสันติบาล ถนนพระรามที่ 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ปัจจุบันได้ย้ายที่ทำการของสมาคมไปอยู่ ณ เลขที่ 51/4 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ถนนติวานนท์ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างมวลสมาชิกในและต่างประเทศ เกี่ยวกับความรู้ เทคโนโลยี และกระบวนการเผยแพร่รณรงค์ด้านความปลอดภัยและช่วยชีวิตทางน้ำ
- 2) แสวงหาความร่วมมือเพื่อการสร้างสรรค์ วิธีการเผยแพร่ความรู้ด้านความปลอดภัยทางน้ำทางทะเลร่วมกับหน่วยราชการ สมาคม มูลนิธิและสถาบันที่เกี่ยวข้อง
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาตราฐานการฝึกอบรม เรื่องความปลอดภัยและช่วยชีวิตทางน้ำให้เทียบเท่าสากล และขยายผลงานสู่สาธารณชนอย่างรวดเร็ว กว้างขวาง
- 4) เป็นการพัฒนาและยกระดับวิทยฐานะของวิทยากร และสามารถให้การอบรมและมีสิทธินำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
- 5) ดำเนินการปลูกฝังจิตสำนึกแห่งความปลอดภัยระดับสากลสู่เยาวชนไทยอย่างต่อเนื่อง และ
- 6) ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมือง โดยมีคำขวัญของสมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำ คือ “ว่ายน้ำ ช่วยเป็นเล่นปลอดภัย” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Swim, Save and Survive” กิจกรรมของสมาคมฯ ภารกิจเฉพาะหน้าของสมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำ ได้แก่ กระทำทุกวิถีทางที่จะเผยแพร่ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับความปลอดภัยทางน้ำให้ประชาชนคนไทยรับรู้ และตระหนักถึงภัยอันตรายจากอุบัติเหตุทางน้ำ ที่มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อชีวิตของ

ทุกคน ทั้งนี้ เพราะเรายังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องอุบัติเหตุทางน้ำ การตกน้ำและจมน้ำ ที่เป็นมหันตภัยเงียบ ที่รวดเร็ว ทรมาณ และร้ายแรงถึงชีวิต ดังนั้นกิจกรรมของสมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำในปัจจุบันก็คือ การเผยแพร่และจัดอบรมให้ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับอันตราย และความปลอดภัยในกิจกรรมทางน้ำ (Phuket LifeGuard Club, 2017)

สมาคมภูเก็ตเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำแห่งประเทศไทย (Phuket Surf Life Saving Thailand) ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดภูเก็ต ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2546 โดยกลุ่มผู้ช่วยชีวิตทางน้ำที่ได้รับการฝึกอบรมจากอดีตหรือรุ่นพี่ที่เป็นผู้ช่วยชีวิตทางน้ำและประชาชนที่เกี่ยวข้องโดยมีจุดมุ่งหมายในการช่วยชีวิตผู้ประสบภัยทางน้ำในจังหวัดภูเก็ตและเพิ่มระบบความปลอดภัยในสระว่ายน้ำและชายหาดรวมถึงการส่งเสริมให้การช่วยชีวิตคนให้เป็นกีฬา (Phuket LifeGuard Club, 2017) สภาพปัญหาการท่องเที่ยวทางน้ำที่มีผลต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยสรุปจากผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไลฟ์การ์ดในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ตามสัญญาสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 ชมรมภูเก็ตไลฟ์การ์ด บริษัทภูเก็ตไลฟ์การ์ด เซอร์วิส จำกัด ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ไลฟ์การ์ด เพื่อรักษาความปลอดภัยชายฝั่งตะวันตก ของจังหวัดภูเก็ต ทั้ง 12 ชายหาดมี หาดไม้ขาว หาดในยาง หาดในทอน หาดบางเทา หาดสุรินทร์ หาดแหลมสิงห์ หาดกมลา หาดป่าตอง หาดกะรน หาดกะตะ หาดในหาน และหาดยะนุ้ย หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ไลฟ์การ์ด ไม่ใช่เพียงเพื่อช่วยคนจมน้ำอย่างเดียวซึ่งรวมถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบนชายหาดด้วย ฉะนั้น งานของไลฟ์การ์ดจึงเป็นงานที่ต้องเฝ้าระวังอยู่ตลอดเวลา การป้องกันจึงเป็นหัวใจหลักของ งานไลฟ์การ์ด กล่าวคือ จะต้องไม่ให้เกิดความเสี่ยงต่อผู้มาใช้บริการชายหาดหรือให้น้อยที่สุดและรวมไปถึงความเสี่ยงของเจ้าหน้าที่ด้วย ประกอบด้วยงานป้องกัน 95% มีการทำสื่อเตือนอันตรายต่างๆ ป้ายตามชายหาด การสร้างบุคลากรและฝึกทักษะ การให้ความรู้ด้านความปลอดภัยทางน้ำแก่ชุมชนเยาวชน และประชาชนทั่วไป และงานช่วยเหลืออีก 5% คือ การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุ การปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนที่จะนำส่งต่อโรงพยาบาลหรือหมอต่อไป สถิติการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ตั้งแต่เดือนมกราคม จนถึง 25 กันยายน 2560 โดยช่วยนักท่องเที่ยวได้อย่างปลอดภัย โดยช่วยชาวไทยได้ปลอดภัย รวม 35 คน ชาวต่างชาติ รวม 302 คน รวมการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 337 คน และมีกรช่วยได้และเสียชีวิตในช่วงเวลาทำงานของไลฟ์การ์ด รวม 2 คน ขณะเดียวกันก็มีการจมน้ำเสียชีวิตนอกเวลาทำงานของไลฟ์การ์ด รวม 7 คน ข้อมูลนี้จะช่วยให้แต่ละท้องถิ่นสามารถจัดการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้ตามสัญญา ที่ภูเก็ตไลฟ์การ์ดได้ทำไว้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต วันสุดท้ายของการทำงาน คือวันที่ 30 กันยายน 2560 เนื่องจากยังไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการต่อสัญญา ภูเก็ตไลฟ์การ์ดตระหนักถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว จึงได้เตรียมความพร้อมเมื่อหมดเวลาทำงาน ในวันที่ 30 กันยายน 2560 เจ้าหน้าที่ไลฟ์การ์ดทุกชายหาดจะขึ้นธงแดง และจะปักป้ายแจ้งเตือนนักท่องเที่ยว ว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ไลฟ์การ์ดเฝ้าระวัง ว่ายน้ำอย่างระมัดระวัง

ดังนั้น มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures: SOP) สำหรับสมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำจึงมีบทบาทที่สำคัญต่อการช่วยเหลือชีวิตนักท่องเที่ยวเชิงกีฬา ซึ่งมาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ระเบียบมาตรฐานวิธีปฏิบัติงานที่แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยละเอียดเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง (Department of Medical Sciences, 2017) ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของประชาชนและนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและสร้างความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว

ที่มาท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยมีแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อช่วยชีวิตทางทะเลในประเทศไทยที่มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อสร้างความปลอดภัย ความเชื่อมั่นและส่งผลให้เศรษฐกิจและรายได้มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น โดยประเทศไทยควรมีองค์ประกอบของมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อช่วยชีวิตทางทะเลและดัชนีชี้วัดสมรรถนะหลักที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาและเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับประเทศโดยรวมในการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

Chuayuan (personal communication, January 21, 2018) ผู้เชี่ยวชาญจากสมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำ ได้กล่าวไว้ว่า ควรมีองค์ประกอบมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้ 1) สุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน 2) การจัดการข้อมูล 3) ข้อควรปฏิบัติและมาตรฐาน 4) ข้อบังคับ – เรือกู้ภัย 5) เครื่องมือและอุปกรณ์ 6) การติดต่อสื่อสารทางวิทยุ 7) การปฏิบัติงานของหน่วยลาดตระเวน (ทั่วไป) 8) การปฏิบัติงานของหน่วยลาดตระเวน (เหตุฉุกเฉิน) 9) ระบบการช่วยเหลือเหตุฉุกเฉิน 10) การปฏิบัติงานการค้นหาและกู้ภัย 11) ศูนย์บัญชาการเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำ 12) ยานพาหนะที่ใช้ในการรักษาความปลอดภัยในกิจกรรมทางน้ำและเครื่องบิน และ 13) การจัดการระบบข้อมูลข่าวสารในช่วงวิกฤต (ระยะพื้นตัว) ซึ่งสอดคล้องกับ Restuccia (2016) ได้ศึกษาถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานบริการสมาคมเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำ โดยแต่ละองค์ประกอบนั้นจะมีวิธีและขั้นตอนในการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ และนโยบายของแต่ละองค์ประกอบตามดัชนีชี้วัดสมรรถนะหลักที่สามารถประเมินการปฏิบัติงานได้อย่างมีมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ Sawangmek (2015, pp. 169-178) ได้ศึกษาถึงการยกระดับมหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยสร้างเสริมสุขภาพ โดยการให้ความสำคัญต่อการสร้างเสริมสุขภาพในมหาวิทยาลัย มีความจำเป็นสำหรับการพัฒนาองค์กร อันประกอบด้วย บุคลากรทั้งอาจารย์ และนิสิต นักศึกษา ให้เกิดการพัฒนาทางด้านสุขภาพ ซึ่งปัจจุบันมหาวิทยาลัยหลายแห่งได้มีนโยบายในการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดเป็นมหาวิทยาลัยสร้างเสริมสุขภาพ (Health Promotion University)

สรุป

แนวทางในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อช่วยชีวิตทางทะเลในประเทศไทยนั้น จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อสร้างความปลอดภัย ความเชื่อมั่นและส่งผลให้เศรษฐกิจและรายได้มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น โดยประเทศไทยควรมีองค์ประกอบของมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อช่วยชีวิตทางทะเลและดัชนีชี้วัดสมรรถนะหลักที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาและเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับประเทศโดยรวมในการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ได้แก่ 1) ด้านสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน 2) ด้านการจัดการข้อมูล 3) ด้านข้อควรปฏิบัติและมาตรฐาน 4) ด้านข้อบังคับ – เรือกู้ภัย 5) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ 6) ด้านการติดต่อสื่อสารทางวิทยุ 7) ด้านการปฏิบัติงานของหน่วยลาดตระเวน (ทั่วไป) 8) ด้านการปฏิบัติงานของหน่วยลาดตระเวน (เหตุฉุกเฉิน) 9) ด้านระบบการช่วยเหลือเหตุฉุกเฉิน 10) ด้านการปฏิบัติงานการค้นหาและกู้ภัย 11) ด้านศูนย์บัญชาการเพื่อช่วยชีวิตทางน้ำ 12) ด้านยานพาหนะที่ใช้ในการรักษาความปลอดภัยในกิจกรรมทางน้ำและเครื่องบิน และ 13) การจัดการระบบข้อมูลข่าวสารในช่วงวิกฤต (ระยะพื้นตัว) โดยแต่ละองค์ประกอบนั้นจะมีวิธีและขั้นตอนในการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์และนโยบายของแต่ละองค์ประกอบตามดัชนีชี้วัดสมรรถนะหลักที่สามารถประเมินการปฏิบัติงานได้อย่างมีมาตรฐาน ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นคู่มือนำไปสู่การยกระดับมาตรฐาน

ความปลอดภัยการท่องเที่ยวทางทะเลในประเทศไทยให้เป็นมาตรฐานสากลและสามารถทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยสอดคล้องกับ Sawangmek (2015, pp. 39-53) ได้ศึกษาถึงบทบาทของนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวในการพัฒนาประเทศ กล่าวไว้ว่า ด้านเศรษฐกิจ การเดินทางท่องเที่ยวโดยเฉพาะเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ จะเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศช่วยลดปัญหาการขาดดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ อีกทั้งการช่วยสร้างอาชีพและการจ้างงานของคนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เป็นการช่วยให้เกิดการกระจายรายได้จากนักท่องเที่ยว ไปสู่ชาวบ้าน และชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ทำอาชีพบริการต่างๆ และช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตทางเศรษฐกิจ สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ อาชีพการบริการ ได้แก่ สปา นวดแผนไทย ตลอดจนธุรกิจด้านบริการ และมีความสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ในกลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม โดยมีแนวทางปฏิบัติการสร้างมาตรฐานบุคลากรในการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมเพื่อปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงาน เป็นต้น

References

- Chokdamrongsuk, J. (2017). *699 children were drowned in 2016*. Retrieved March 4, 2017, from <https://prachatai.com/journal/2017/03/70404> [in Thai]
- Chuayuan, P. Phuket lifeguard Club lead. (January 21, 2018). *Interview*. [in Thai]
- Department of Medical Sciences. (2017). *Performance standard*. Retrieved October 1, 2017, from <https://www3.dmsc.moph.go.th/> [in Thai]
- Hinch, T., & Higham, J. (2005). Sport, tourism and authenticity. *European Sport Management Quarterly*, 5(3), 245-258.
- McIntosh, R. W., & Goeldner, C. R. (2002). *Tourism: Principles, practices, philosophies* (9th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Office of the Permanent Secretary. (2017). *Tourism economic review*. Retrieved March 27, 2017, from https://www.mots.go.th/more_news.php?cid=397 [in Thai]
- Phuket LifeGuard Club. (2017). *Phuket lifeguard history*. Retrieved October 1, 2017, from <http://www.phuketlifeguard.com/index.htm> [in Thai]
- Restuccia, J. (2016). *Standard operating procedures lifesaving services version 5*. Australia: Surf Life Saving New South Wales.
- Robinson, T., & Gammon, S. (2004). A question of primary and secondary motives: Revisiting and applying the sport tourism framework. *Journal of Sport Tourism*, 9(3), 221-233.

- Roonprapunta, K., Sungkawadee, P., Jansila, V., & Prachanban, P. (2015). A sport management model for golf tourism. *Journal of Education Naresuan University*, 17(2), 85-97. [in Thai]
- Savagpun, P. (2006). *Development of a leisure education program model for children with mental retardation* (Doctoral dissertation). Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Sawangmek, T. (2015). The role of tourism recreation in country development. *The Golden Teak: Humanity and Social Science Journal*, 21(1), 39-53. [in Thai]
- Sawangmek, T. (2015). The university enhancement towards health promotion university. *Journal of Education Naresuan University*, 17(1), 169-178. [in Thai]
- Seedapeng, A. (2016). *Golf tourism management model by applying the social exchange theory* (Doctoral dissertation). Chonburi: Burapha University. [in Thai]
- Surf Life Saving Australia. (2009). *Public safety and aquatic rescue* (33rd ed.). New South Wales: Elsevier Australia.
- Weed, M., & Bull, C. (1997). Influences on sport tourism relations in Britain: The effects of government policy. *Tourism Recreation Research*, 22(2), 5-12.
- Yodpech, B. (2017). *Situation of drowning*. Retrieved March 9, 2017, from <https://www.facebook.com/nationweekend/> [in Thai]